

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om frivilligt försvar och 17 § i skjutvapenlagen

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om frivilligt försvar och 17 § i skjutvapenlagen (RP 80/2022 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Försvarsutskottet (FsUB 3/2022 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att statsrådet före utgången av 2022 lämnar en utredning om det övergripande läget i fråga om skjutbanorna i Finland. Utredningen bör också behandla hur antalet skjutbanor i Finland kan ökas, med tillbörlig hänsyn till miljöaspekter.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om frivilligt försvar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om frivilligt försvar (556/2007) 2 § 1 mom., 17 § 1 mom., 20 § 2 mom. 6 punkten och 3 mom., 20 a § 1—5 mom., 20 b § 1 mom., 22 c § 1 mom., rubriken för 22 g § och 22 g § 1—3 mom.,

sådana de lyder, 2 § 1 mom., 17 § 1 mom., 20 § 2 mom. 6 punkten och 3 mom., 22 c § 1 mom. samt rubriken för 22 g § och 22 g § 1—3 mom. i lag 868/2019 och 20 a § 1—5 mom. och 20 b § 1 mom. i lag 725/2019, samt

fogas till 19 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 868/2019, ett nytt 3 mom., till 20 § 2 mom., sådant det lyder i lag 868/2019, nya 7—9 punkter och ett nytt 4 mom., till 22 c §, sådan den lyder i lag 868/2019, ett nytt 3 mom. och till 22 g §, sådan den lyder i lag 868/2019, ett nytt 6 mom. som följer:

Riksdagens svar RSv 98/2022 rd

2 §

Militär utbildning och utbildning som främjar den militära förmågan

Med *militär utbildning* avses i denna lag tillhandahållande av utbildning av Försvarsmaktens trupper och ordnande av skytteutbildning med Försvarsmaktens eller Gränsbevakningsväsendets krigsmateriel som är slagkraftigare än en militärpersons personliga beväpning samt ordnande av utbildning med explosiva varor.

17 §

Frivillig militär utbildning

Försvarsmakten kan ge frivilliga som fyllt 18 år militär utbildning och annan utbildning som den anser behövlig genom att ordna frivilliga övningar. Utbildning av trupphelheter som är större än en grundenhet, av trupper som hör till Försvarsmaktens organisation under undantagsförhållanden och av beväringar samt träning av trupper för insatser och ordnande av stridsskjutningar är dock uteslutande Försvarsmaktens uppgift. Med en grundenhet avses en trupp med styrkan av högst ett kompani. Med stridsskjutning avses en stridsövning som genomförs med annan än övningsammunition och där de vapenhanteringsfärdigheter och de grundläggande färdigheter i skjutning som förvärvats i vapen- och skytteutbildning under lektioner, övningar och grundskjutning kombineras med den stridsteknik och den stridsförmåga som förvärvats vid stridsutbildningen. Vid stridsskjutning handlar truppen utifrån en situation som beskrivs muntligt och med hjälp av målfunktionen. Om det är fråga om en enskild skytt kan också skytten själv besluta om eldfunktionen under uppsikt av den som leder skjutningen eller dem som handleder vid skjutningen.

19 §

Specialuppgifter vid de frivilliga övningar som ordnas av Försvarsmakten

Personer som avses i 1 mom. kan också ges skytteutbildning.

20 §

Utbildning som främjar den militära förmågan

I 1 mom. avsedd utbildning får inte ordnas

6) med Försvarsmaktens eller Gränsbevakningsväsendets skjutvapen enligt 6 § 2 mom. 2 eller 3 punkten eller 9 § 5 punkten underpunkt b i skjutvapenlagen (1/1998) så att det används patroner av större kaliber än .338/8,6 millimeter,

Riksdagens svar RSv 98/2022 rd

7) med Försvarsmaktens eller Gränsbevakningsväsendets skjutvapen enligt 6 § 2 mom. 1 punkten i skjutvapenlagen så att det används patroner av större kaliber än 12 millimeter,

8) med Försvarsmaktens eller Gränsbevakningsväsendets skjutvapen enligt 6 § 2 mom. 4—7 eller 10 punkten i skjutvapenlagen så att det används patroner av större kaliber än 9 millimeter,

9) med användning av sådana särskilt farliga patroner och projektiler som avses i 10 § i skjutvapenlagen eller med användning av spårlyspatroner eller explosiva varor.

I den utbildning som avses i 1 mom. får, med beaktande av vad som föreskrivs i 2 mom., Försvarsmaktens och Gränsbevakningsväsendets skjutvapen, övningsammunition och annan utrustning användas. Hanteringen av Försvarsmaktens eller Gränsbevakningsväsendets skjutvapen ska ske under Försvarsmaktens eller Gränsbevakningsväsendets övervakning på Försvarsmaktens eller Gränsbevakningsväsendets område eller fartyg.

Vid utbildningen enligt 1 mom. ska iakttas Försvarsmaktens gällande reglementen om ordnande och övervakning av utbildningar, säkerhetsbestämmelser och andra stående order.

20 a §

Av Försvarsutbildningsföreningen ordnad skytteutbildning som främjar den militära förmågan

Försvarsutbildningsföreningen kan som sådan utbildning som främjar den militära förmågan ordna skytteutbildning som grundskjutning, i vilken individens eller en av högst tre personer bestående patrulls grundläggande färdigheter i skytte och färdigheter i säker vapenhantering utvecklas. Med grundskjutning avses en skjutövning som genomförs med annan än övningsammunition och där man lär ut och tränar de vapenhanteringsfärdigheter som ingår i vapen- och skytteutbildningen samt grundläggande färdigheter i skjutning eller stridsteknik. Försvarsmakten bestämmer om vapentypsspecifika skjutprov för att mäta färdigheterna i säker vapenhantering och skjutskickligheten, om prestationer som ska godkännas i proven och om utbildningsprogrammet. Försvarsmakten bestämmer också om de säkerhetskrav som ska iakttas i utbildningen vid ordnande av skjutningar och om övervakningen av skytteprestationer.

Vid skytteutbildningen är det tillåtet att använda endast sådana effektiva luftvapen som avses i 2 a § i skjutvapenlagen samt sådana skjutvapen som avses i 6 § 2 mom. 1—6, 8 och 10 punkten och 9 § 5 punkten underpunkt b i den lagen och som fungerar på det sätt som avses i 7 § 2 mom. 1—3 punkten i den lagen. Vid utbildningen är det också tillåtet att använda Försvarsmaktens eller Gränsbevakningsväsendets skjutvapen och patroner vars kaliber för sådana skjutvapen som avses i 6 § 2 mom. 2 eller 3 punkten eller 9 § 5 punkten underpunkt b i den lagen är högst 338/8,6 millimeter, för sådana skjutvapen som avses i 6 § 2 mom. 1 punkten i den lagen är högst 12 millimeter och för sådana skjutvapen som avses i 4—7 och 10 punkten i det nämnda momentet är högst 9 millimeter. Utbildning i användning av serieeld får inte ges. Försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet meddelar närmare föreskrifter om användningen av sina egna skjutvapen, vapendelar och patroner i skytteutbildning som främjar den militära förmågan.

Skytteutbildningen ska ske i närvaro av samt under ledning och handledning av en i 20 b § 1 mom. avsedd skjutledare. Skjutningen vid skytteutbildningen ska ske från skjutplatser som skjutledaren anvisat i förväg mot i förväg bestämda mål, på Försvarsmaktens eller Gränsbevakningsväsendets skjutområden eller skjutbanor, på skjutbanor enligt 3 § 1 mom. i lagen om skjutbanor (763/2015) eller i sportskyttecentrum enligt 3 § 2 mom. i den lagen. Användning av Försvarsmaktens eller Gränsbevakningsväsendets skjutvapen vid skytteutbildning är tillåten endast på Försvarsmaktens eller Gränsbevakningsväsendets område eller fartyg.

Riksdagens svar RSv 98/2022 rd

Vid skytteutbildningen får avståndet mellan skytten och målet vara högst två kilometer vid skjutning med sådana skjutvapen som avses i 6 § 2 mom. 2 och 3 punkten samt 9 § 5 punkten underpunkt b i skjutvapenlagen. Vid skytteutbildning med andra skjutvapen enligt 2 mom. i denna paragraf får skjutavståndet vara högst 150 meter. Skjutledaren får ge högst 30 personer åt gången skytteutbildning. Om skytteutbildning ges endast med vapen som ägs av Försvarsmakten eller Gränsbevakningsväsendet, får skjutledaren ge utbildning till högst 40 personer åt gången. Om skytten ska förflytta sig under skjutningen får endast tre personer åt gången övervakas av skjutledaren.

Utöver vad som i denna lag föreskrivs om användning av Försvarsmaktens eller Gränsbevakningsväsendets skjutvapen, får vid skytteutbildning användas skjutvapen som Försvarsutbildningsföreningen äger eller innehar. En deltagare i utbildningen får dock vid utbildningen på eget ansvar också använda sådana skjutvapen som avses i 2 mom., som lämpar sig för skjutningar enligt utbildningsprogrammet och som deltagaren är berättigad att inneha enligt skjutvapenlagen.

20 b §

Godkännande som skjutledare vid Försvarsutbildningsföreningen

Endast personer som Försvarsmakten har godkänt som skjutledare får vara skjutledare vid Försvarsutbildningsföreningens skytteutbildningar; under deras ledning får ett tillräckligt antal personer assistera vid skjutningarna. Som skjutledare kan Försvarsmakten godkänna den som har fått utbildning för ledare eller utbildare vid Försvarsmakten eller Försvarsutbildningsföreningen och som genom ett fristående prov har påvisat behörighet att på ett säkert sätt ordna och undervisa vid skytteutbildning som främjar den militära förmågan inom Försvarsmakten, och som dessutom annars anses lämplig för uppgiften. Försvarsmakten bestämmer om det fristående provets innehåll. Försvarsmakten begär ett utlåtande av polisen om de tilltänkta personernas lämplighet som skjutledare.

22 c §

Utbildning som Försvarsutbildningsföreningen ordnar utomlands

Försvarsutbildningsföreningen får utomlands ordna sådan utbildning som avses i 20 och 20 a § och som främjar den militära förmågan. Försvarsutbildningsföreningen får dessutom skicka kursdeltagare, utbildare och andra motsvarande aktörer till övningar och tävlingar i militära färdigheter som ordnas av andra staters väpnade styrkor och utländska offentligrättsliga organisationer. En förutsättning för att ordna utbildning och skicka deltagare till utbildning eller tävlingar i militära färdigheter är att utbildningen eller tävlingarna utvecklar kompetensen hos reservister som ger utbildning eller deltar i utbildning eller i tävlingar i militära färdigheter. När utbildning ordnas och deltagare skickas till utbildning eller tävlingar i militära färdigheter ska detta vara förenligt med Finlands nationella försvar och utrikes- och säkerhetspolitiska intressen.

Försvarsmaktens och Gränsbevakningsväsendets skjutvapen får inte användas i sådan utbildning som avses i 1 mom. I utbildningen och verksamheten i fråga är det tillåtet att använda skjut-

Riksdagens svar RSv 98/2022 rd

vapen, patroner och vapendelar som tillhör målstatens väpnade styrkor och utländska organisationer i enlighet med målstatens gällande lagstiftning.

22 g §

Försvarmaktens och Gränsbevakningsväsendets stöd till Förvarsutbildningsföreningen

Försvarmakten och Gränsbevakningsväsendet kan ge Förvarsutbildningsföreningen sakkunnigstöd samt tillstånd att använda Försvarmaktens och Gränsbevakningsväsendets områden och utrustning för att ordna den utbildning som avses i denna lag.

Försvarmakten och Gränsbevakningsväsendet får som stöd enligt 1 mom. ge skjutvapen, vapendelar och patroner som de äger för att användas vid utbildning som främjar den militära förmågan enligt vad som närmare anges i denna lag. Patroner som Försvarmakten eller Gränsbevakningsväsendet har överlåtit får användas endast i deras egna skjutvapen. Vapnen ska hanteras under Försvarmaktens eller Gränsbevakningsväsendets övervakning och på Försvarmaktens eller Gränsbevakningsväsendets område eller fartyg.

Som sådant stöd som avses i 1 mom. får Försvarmakten och Gränsbevakningsväsendet inte ge explosiva varor.

Över patroner som Försvarmakten och Gränsbevakningsväsendet har gett som sådant stöd som avses i 1 mom. ska det föras register.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 17 § i skjutvapenlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i skjutvapenlagen (1/1998) 17 § 1 mom. 4 a- och 4 b-punkten, sådana de lyder i lag 869/2019, som följer:

17 §

Undantag från tillämpningsområdet

Denna lag gäller inte

4 a) utbildning enligt 20 och 20 a § i lagen om frivilligt försvar (556/2007) som ordnas med skjutvapen, vapendelar och patroner som ägs av Försvarmakten, när hanteringen av vapnen, va-

Riksdagens svar RSv 98/2022 rd

pendelarna och patronerna sker under Försvarmaktens övervakning och på Försvarmaktens eller Gränsbevakningsväsendets område eller fartyg,

4 b) utbildning enligt 20 och 20 a § i lagen om frivilligt försvar som ordnas med skjutvapen, vapendelar och patroner som ägs av Gränsbevakningsväsendet, när hanteringen av vapnen, vapendelarna och patronerna sker under Gränsbevakningsväsendets övervakning och på Gränsbevakningsväsendets eller Försvarmaktens område eller fartyg,

— — — — —

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 4.7.2022

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare